

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput VII. Pronuntiatur faustissima in Electos sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

derent, & fortius instaret sacerdos, subito ille magnis vocibus lamentabiliter inclamavit. *O pœnitentia ubi es? de cetero pœnitere non valeo, hoc judicante justo Judice, quia facere pœnitentiam dum potui, nolui.* Ita infelicissimus sine resipiscentia, & testimonio dolentis animi super peccatis, æternum perit. Adeste vos hic qui cum pigro vultis, & non vultis, quando monemini de exacta conscientia cultura; quorum tota voluntas ad resipiscendum est marcida, enervis, elumbis. Mihi credite, nascentur denique nova vobis desideria, utinam nõ & fatua, quibus prior segnities vestra plectatur. Clamabitis olim & vos; *O pœnitentia, ubi es?*

C A P U T VII.

Pronuntiatur faustissima in electos sententia.

A Ntequam proferamus in medium fortunatissimam illam sententiã, quã electi æterno præmio afficientur, & coronã gloriæ immarcessibili redi-

mentur, quæri hic posset, cur prius ferenda sit sententia illa optatissima in electos, quàm altera illa infaustissima in reprobos? Cur prius beati admittendi sunt in Regnum, quàm impii detrudendi ad carcerem? Spectat hoc ad Divinam Justitiam manifestandam, ut cum mali viderint bonos coronatos, non minùs de aliena gloria, quàm de sua crucientur miseria. Et hanc rationem adfert D. Bernardus: [a] *Prius benedicti vocabuntur in regnum, quàm maledicti in caminum deicientur ignis æterni: quò videlicet acrius doleant, videntes quid amiserint.* Neque solum dolebunt mali, cum beatos viderint, sed etiam cum ab illis videbuntur. Irrideri se ab illis, quos antea irriserant, iniquissimè ferent; suam miseriam videri ab illis, quibus ipsi antea suam gloriam objiciebant, ægerrimè sustinebunt: esse ludibrio, quibus antea erant spectaculo, molestissimè patientur. Ita tamen Divina Providentia disponet, ut mali

vi-

a Bern. in Psal. 90.

videant justos, & à justis videantur, quò acerbiùs crucientur. Sic enim Deus ad quemlibet Beatorum: [a] *Oculis tuis considerabis, & retributionem peccatorum videbis.* Ut cum peccatores senserint suam miseriam prodi, & Beatorum oculis ingeri, acriùs torqueantur. Itaque ex comparatione cum aliena gloria, dolor de propria miseria incredibiliter augebitur. Sed modò ad beatissimam Beatis omnibus sententiam quia illi ad gloriam festinant, properemus. Singulorum causis accuratè examinatis, evictaque manifestè veritate Judex jo ad Matrem electorum omnium Reginam, deinde ad reliquos electos vultu jucundissimo, & amabilis aspectu conversus, in conspectu reprobòrum ingenti dolore animi frementium, serena facie, suavissimeque blandiente eos alloquetur, eâ voce, quæ facilè ab omnibus circum populis exaudiatur. Poterit enim efficere, ut vocis suæ sonus,

H 4

quo-

2 In Psal. 99.

quousque voluerit, pertingat, cum tubarum sonos ad imum usque tartarum, cœlumque empyreum produxerit. [a] Quod David significasse videtur; *Ecce dabit voci suæ vocem virtutis*. Sed priusquam verba illa expectatissima Judicis proferamus, hîc enucleandum quo idiomate Christus sententiam tam in justos, quàm reprobos pronuntiabit, latino, an Græco, an Hebraico. Tradunt Doctores Theologi Syriacâ illum linguâ, quâ usus est, dum inter mortales ageret clarâ, sensibilibusque id voce prolaturum. Sic ergo Christus prius mente, quàm voce eos alloquetur. O electi, ego oculis misericordiæ, quam diu fui, vos aspexi, & charitate æterna dilexi, ego ex infinita mea bonitate segregavi vos à reprobis, & inter amicos, hæredes & fratres elegi. Propter vos, & vestram salutem descendi de cœlo, & incarnatus sum. Ut vos regnaretis mecum in cœlo, exulavi ego in mundo. Non mihi satis fuit vobis dedisse carnem in cibum, sanguinem in potum,

a Psal. 67. 34.

anti

animam in pretium , superest ut jam
tradam regnum meum in præmium.
Eja igitur [a] *Venite benedicti Patris
mei ; possidete paratum vobis regnum &
constitutione mundi.* Prôh Deus im-
mortalis ! quod incrementum gaudii
in corda omnium electorum infun-
det illa tam amabilis , tam beata vox ,
omnibus divitiis ac thesauris , omni-
bus hujus vitæ molestis , ærumnisque
comparanda. Vox quæ illis omnes
cæli portas patefaciet ad triumphum.
Triumphum planè admirabilem tot
amicorum Dei , tot hæredum nobilif-
simi regni , tot fortissimorum bellato-
rum , a quibus toties devictus est dæ-
mon , calcatus mundi fastus , edomi-
ta caro , contempta mors , & formi-
dabiliores morte cruciatus. *Venite de
tenebris ad lucem , de servitute ad li-
bertatem filiorum Dei , de bello ad
pacem , de morte ad vitam , de exilio
ad patriam , de carcere ad regnum , de
agone ad triumphum , de mari ad
portum , de Babylone ad Jerusalem ,
de mundo ad cœlum , de tempore ad*
a Matth. 25. æter-

æternitatem Pathetice hoc verbum
exaggerat S. Hyppolitus , Tract. de
consummatione sæculi in fine, descen-
dendo ad singulos Sanctorum ordi-
nes. *Venite*, ait , *Propheta* propter no-
men meum expulsi. *Venite Patriarcha*,
qui ante adventum meum obtemperastis
mibi , regnumque meum desiderastis.
Venite Apostoli , mearum afflictionum
participes. *Venite Martyres* qui confes-
si me coram Tyrannis tormenta multa,
atque supplicia pertulistis. *Venite Pon-
tifices* , qui purum mihi sacrificium die
noctæque obtulistis. *Venite Sancti* , qui
in montibus , speluncis , & cavernis
terra exercuisti: vos , qui per continen-
tiam , preces , & virginitatem servuistis
nomini meo. *Venite adolescentula* , qua
chalamum meum exoptastis , nec præter
me sponsum alium dilexistis. *Venite* qui
charitatem meam servastis , sicut sum e-
go charitas. *Venite socii pacis* , ego enim
sum ipse pax , Sic ipse. *Venite benedicti*.
Quantis lætitiis incedent electi , dum
audient illa verba dulciora super mel
& favum. *Venite benedicti*. Ο υ ο x ve-

re gaudii & lætitiæ , vox victoriæ & triumphii. O finis omnis desiderii. O portus bonæ spei ? Italiam, Italiam quondam clamabat Achates. At hi cœlum, cœlum clamant. *Venite, ô lætitiâ ! Benedicti ; ô sanctitatem ? Patris mei ; ô divinitatem ! Possidete, ô securitatem ! Regnum , ô majestatem ! Vobis paratum ; ô amorem ! Ab origine mundi. O vetustatem ! Quæ causa tantæ felicitatis ? [a] Esurivi enim & dedistis mihi manducare ; sitivi , & dedistis mihi bibere ; hospes eram , & collegistis me ? nudus eram , & vestistis me ; infirmus & in carcere eram , & visitastis me. O remunerationem copiosissimam pro tam exiguo beneficio ! ô beneficium immensum pro tam vili dono ! ô donum inæstimabile pro tam modico obsequio ! tum demum electis admirantibus tantæ remunerationis magnitudinem , ac simul querentibus quomodo eâ , quæ commemorata sunt præstiterint , respondebit. Amen dico vobis , quamdiu fecistis uni de his*

fra

a Matth. 25.

fratribus meis, mihi fecistis. Non est ergò contemnendus pauper, nec deferendus, ne in eo deferatur Christus. Comparentur ab aliis agri, & prædia, ædificentur villæ, construantur urbes, ut inde annui reditus referantur; alii glorientur; alii manibus laborent, alii militent, alii navigent; alii aliis artibus indulgeant, ut pecuniam acquirant: Vis tu omnibus iis minùs fatigari, & plus acquirere? Opera exerce pictatis, & misericordiæ. Modicum est quo pauper indiget, immensum est quod largienti compensatur. Hic mihi occurrit quod refertur de Cæsare, proposito nostro peropportunum. Causam dicebat apud Julium Cæsarem miles unus veteranus, & causâ premebatur. Itaque timens ne causâ caderet, quid egit? Reddidit Cæsarem memorem cujusdam beneficii, quod illi in extrema necessitate contulerat. Meministi, ait, Imperator, sub quadam arbore umbram non spargente, cum velles residere ferventissimo sole, & esset as-
per-

perrimus locus , quomodo ex commilitonibus unus, penulam suam subtraverit? Memini, ait Cæsar, & quidem fiti confectus, quia impeditus ire ad fontem proximum, non poteram, nisi commilito, homo fortis, & strenuus aquam mihi in galea attulisset. Potes ergò (ait miles) ô Imperator agnoscere illum hominem, aut illam galeam? Respondit Cæsar, non posse galeam se noscere, hominem posse; & adjecit. Tu utique ille non es. Meritò, ait alter, me non agnoscis Cæsar: nam cum hoc factum est, integer eram. Postea ad Mundam in acie oculus mihi effossus est. Nec galeam istam si videres, agnosceres: machæra enim Hispanicâ divisa est. Quæ cum audiret Cæsar, mox vetuit illi exhiberi negotium, & agellos de quibus lis erat, militi suo donavit. Longè major quàm Cæsar's in hunc suum commilitonem, erit Christi in suos amicos, qui ei obsequium aliquod præstiterunt, munificentia, & benignitas. Quandoquidem quidquid exhibe-

hibetur officii pauperi, fiat pauperum patrono Christo, poterit quivis in pauperes officiosus, & clemens dicere Christo, quod miles ille Cæsari. Meministi ô Domine, quomodo, cum sub frigido Jove, sæviente brumâ seminudus algeres, & tremulo corpore pulsares ad ostium meum, te in ædes exceperim, & nudum cooperuerim? Meministi quomodo cum inedia exhaustus, & fame pallidus frustum panis emendicares, sic esurienti mensam straverim, ibique manducaveris? Ostendet profectò se memorem esse, quando coram toto mundo tua misericordiæ opera deprædicabit dicens; *Venite benedicti. Esurivi enim, & dedistis mihi manducare, &c.*

OBSERVATIO MORALIS.

Omniū mentes anhelant, omniū aures expetunt percipere ex ore Judicis illa verba. *Venite benedicti.* Quid præsidii ad percipiendam illam vocem, *Venite?* Paucis suggeram. Jam vox Christi sonat ad omnes omnium gentium

gentium homines. (a) *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Ad quosdam etiam clamat, quod olim ad Petrum, & Andream. (b) *Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum.* Jam etiam hac hora, hoc momento, Christus clamat ad vos, *Venite ad me omnes.* Tu juris Doctor, veni ad me per meritam æquitatis, & justitiæ: tu Medice, veni ad me per opera Charitatis in ægros pauperes exhibita: tu Advocate, veni ad me per exercitia pietatis in viduas & orphanos expensa: tu Paterfamilias, veni ad me per vitæ bonæ exempla domesticis præstita. Tu Nobilis, veni ad me per eleemosynas in pauperes erogatas: tu Juvenis, veni ad me per castitatem corporis, & puritatē animi. Cur tam pauci audiunt verba Christi clamantis. *Venite ad me?* Quia mundus altiori tono clamat ex opposito. (c) *Venite, & fruamur*

I 2

mur

a Matth. 11. b Matth. 4. 6. c Sap. 2.6.

mur bonis quæ sunt, & utamur creaturâ tanquam in iuventute celeriter. Vino pretioso, & unguentis nos impleamus. Illa vox magis titillat aures, hinc clausæ sunt Christo clamanti; *Venite ad me.* Quisquis ergo ambit audire, *Venite Benedicti* in die Justitiæ, audiat nunc vocem Christi; *Venite ad me omnes*, in die misericordiæ. Pulchrum est quod refertur de S. Aproniano: [b] hic cum adhuc gentilis esset, & S. Sisinium è carcere educeret ut Læodicio repræsentaret, vocemque è coelo factam audiret: *Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est à constitutione mundi*: credens, baptizatus est, & postea in confessione Domini finem vitæ capitali sententiâ accepit. Utinam & nos spe audiendæ illius vocis, *Venite*, convertamur à via lata, & spatiosa, ad arctam & angustam, ut hac via venientes post Christum, audiamus à Christo: *Venite benedicti.*

a Martyrolog. Rom. 3. Februar.